Sport Magazin

Varietăţi olimpice

De-a lungul ediţiilor de pînă acum ale Jocurilor Olimpice moderne s-au petrecut unele întîmplări mai puţin obişnuite. Despre cîteva „cazuri" ieşite din comun am relatat, nu de mult, în coloanele ziarului nostru. Şi, pentru că ele nu sînt singurele, să mai răsfoim puţin împreună istoria celor 64 de ani de Olimpiade...

● La J. O. din 1932, desfăşurate la Los Angeles, greşeala unui arbitru a dus la vicierea rezultatului în finala probei de 3.000 metri obstacole. Încurcîndu-se la numărătoarea turelor, el i-a obligat pe concurenţi să efectueze un tur în plus. De aceea, campionul olimpic, finlandezul Iso-Hollo a realizat în finală timpul de 10 min. 33 sec, faţă de 9 min. 14 sec, cît realizase în semifinale. In schimb, Iso-Hollo a avut „consolarea" de a fi unicul campion al tuturor timpurilor pe distanţa de ... 3.400 m obstacole !

● *Sportivul maghiar Alfred Hajos a cucerit laurii olimpici, în 1896, în probele de înot de 100 şi 1.200 metri. 28 de ani mai tîrziu, la J.O. din 1924, el cîştiga din nou o medalie olimpică, de astă dată la concursurile de... artă. Hajos fiind un apreciat arhitect, a obţinut premiul II pentru proiectul unui stadion.*

● La J.O. de la Berlin, în 1936, după terminarea finalei în proba de ciclism-viteză, olandezul Van Fliet a depus o contestaţie împotriva germanului Toni Merkens, cîştigătorul probei, care îl jenase pe parcurs. Contestaţia a fost respinsă, dar Merkens a fost... amendat cu o sumă destul de importantă pentru „părăsirea pistei". Este, desigur, unicul caz din istoria Jocurilor Olimpice, competiţie prin definiţie de cel mai pur amatorism, cînd s-a aplicat o sancţiune.. bănească !

● *Cea mai tînără campioană olimpică din 1896 şi pînă azi a fost înotătoarea Marjorie Gestring (S.U.A.), care n-avea decît... 13 ani cînd a cîştigat proba de sărituri de pe trambulină la J.O. din 1936. Cel mai „bătrîn" campion olimpic poate fi socotit suedezul Tore Holm care, la J.O. din 1948, a cîştigat cu echipajul său concursul de iahting. Tore Holm avea atunci 52 de ani. De menţionat că el cucerise medalia olimpică de aur şi la alte două ediţii ale J.O. : în 1920 şi 1932.*

● Ştiaţi că în 1932 s-au decernat medalii olimpice pentru... alpinism ? Comitetul Olimpic Internaţional a hotărît să răsplătească în felul acesta performanţa alpiniştilor germani, Franz şi Toni Schmidt care reuşiseră să cucerească vîrful Matterhorn. Lui Toni Schmidt medalia i-a fost conferită cu titlu postum, deoarece murise cu puţin timp înainte într-o altă ascensiune îndrăzneaţă.

● *Cu totul ieşit din comun este cazul trăgătorilor suedezi Oscar Swahn (tatăl) şi Alfred Swahn (fiul). Concurînd în echipa ţării lor la proba de „cerb alergător", la J.O. din 1908, cei doi Swahn au devenit campioni olimpici. Aceasta n-a fost însă singura lor performanţă : împreună sau separat, Oscar şi Alfred Swahn au „recoltat" de-a lungul anilor un mare număr de medalii olimpice. Astfel, Oscar Swahn şi-a adjudecat la J.O. din 1908 şi 1920 trei medalii de aur, o medalie de argint şi două medalii de bronz, iar Alfred Swahn a obţinut la J.O. din 1908, 1920 şi 1924 trei medalii de aur şi tot atîtea de argint şi de bronz. In total, deci „familiei Swahn" i-au revenit 6 medalii de aur, 4 medalii de argint şi 5 medalii de bronz. Un asemenea caz nu s-a mai întîmplat decît la... anticele Jocuri Olimpice : Hippostenes, vestit sportiv spartan, a fost, între anii 632 şi 608 î.e.n., de 6 ori campion olimpic la lupte, iar fiul său, Heitomokles, a primit de 5 ori ramura de măslin a învingătorilor olimpici la aceeaşi probă.*

Caleidoscop

EXPERIENŢA AJUTA...

Arbitrul italian de fotbal Longo este vestit pentru calmul său. Pe acest om nimic nu-l poate scoate din fire, orice s-ar întîmpla pe teren sau... în tribune. Intrebat de ziarişti cum de are această excepţională stăpînire de sine, Longo a răspuns :

— *Imi ajută experienţa profesiunii mele de bază. Ştiţi, eu sînt dresor de lei...*

CA SA NU-ŞI PIARDA FORMA

La campionatele de înot ale Columbiei participă de peste... 40 de ani un oarecare Nathaniel Amadeo Pedro Marcellin Garcia. Acest sportiv are nici mai mult nici mai puţin decît... 83 de ani. Inaintea întrecerilor din 1960 un reporter l-a întrebat pe veteran dacă nu cumva are de gînd să-şi acorde, în sfîrşit, binemeritata odihnă

— *Vezi tinere* — a răspuns Garcia — *la vîrsta mea intensitatea antrenamentelor nu poate fi slăbită. Un singur an de pauză şi buna mea formă sportivă se va duce fără posibilitate de întoarcere.* Longevitate, nu glumă

Din lipsă de preocupare, deşi sînt mulţi amatori care vor să practice atletismul, la Bistriţa nu există *decît o singură atletă*

— Am aranjat să facă atletism încă unul, aşa că poţi comunica că am dublat numărul atleţilor !!!

Desen de N. CLAUDIU

O... ISTORIOARĂ

Tovarăşul Ilie Calistrat
mi-a spus deunăzi o istorioară,
cu-n aer amărît din cale-afară
cum nu s-ar mai putea de supărat.

„Am cunoscut — îmi zise — un băiat
vioi, dar răsfăţat nevoie mare
că se-ntreceau părinţii, fiecare,
să-i intre-n voie neîntîrziat

Să-l supere nici nu-ndrăzneau măcar
iar vreo trăznaie cînd făcea odorul
ei iarăşi îl luau cu binişorul
şi-i mai dădeau şi bani de buzunar.

O dată, supărat din mai nimica
băiatul ăsta arhi-răsfăţat
făcu în casă tărăboi curat
şi... înşfăcă de chică pe mămica".

. . . . . .

Imi spuse asta nu fără motiv.
Tovarăşul Ilie Calistrat,
care-mi vorbea aşa de supărat,
e preşedinte la un club sportiv.

Şi-adăugat-a fără să-i mai cer
că-aşa cresca şi dînsul o vedetă
şi-acum nu vrea să joace în tripletă :
s-a supărat şi... a cerut transfer.

Iar el se tot întreabă ne-ncetat :
din toate astea, cine-i vinovat ?

F. AR.

Vă prezentăm un... polisportiv:

VICO TORRIANI

Ştiaţi că apreciatul cîntăreţ care evoluează în aceste zile în faţa publicului bucureştean are un omonim în arena sportului ? Este vorba de acel hocheist elveţian care la J.O. de iarnă din 1948, pe patinoarul de la St. Moritz, a rostit cuvintele jurămîntului olimpic.

Iată de ce interviul de faţă a debutat cu o întrebare firească :

— Sînteţi cumva rudă cu hocheistul Torriani ?

— *Desigur. Bibi Torriani, fostul animator al atacului naţionalei, în vremurile cînd Elveţia avea echipa sa de aur, nu este altul decît unchiul meu...*

Şi Vico Torriani părea foarte bucuros să fi abordat un subiect în stare să-l răpească pentru o clipă repetiţiei ce se prelungea de mai multe ore pe imensa scenă a Palatului Republicii.

Vico s-a grăbit să ne facă cunoscut un întreg „arbore genealogic" de sportivi care poartă toţi numele de Torriani. Tatăl, Victor — profesor de echitaţie şi recordman la săriturile cu schiurile (într-o vreme cînd performanţa sa de.., 38 metri părea de domeniul neverosimilului) ; unchiul, Tony — luptător şi, bineînţeles, schior de forţă ; mătuşa, Lydia — patinatoare cu mai multe medalii de aur în colecţie ; unchii, Bibi (cel amintit) şi Beer, nu mai puţin cunoscut — hocheişti ; în sfîrşit „mezinul" familiei, Vico, care nu este nici el de neglijat — vom vedea mai jos de ce — deşi a dezmînţit oarecum tradiţiile sportive ale familiei dedicîndu-se scenei, microfonului...

— Oare cariera muzicală v-a depărtat de sport ?

— *Nicidecum,* a fost replica lui Vico. *„Palmaresul meu mă îndreptăţeşte să cred că sînt dacă nu cel mai bun cîntăreţ dintre sportivi, în orice caz... cel mai bun sportiv dintre toţi cîntăreţii. O pot dovedi cu acte în regulă... Am diplome de campion la slalom, am îmbrăcat tricourile echipelor de hochei St. Moritz H.C. şi Université de Lausanne, am fost ca şi tatăl meu un bun călăreţ.*

Dar sportul prilejuieşte lui Vico şi alte amintiri.

— *Pe terenurile de tenis am evoluat nu numai ca jucător, ci şi în calitate de cîntăreţ... Aşa a fost la Budapesta unde am cîntat pe frumoasele „courtsuri" de pe insula Margareta, cu tribune pline. Tot în capitala Ungariei am apărut pe un alt renumit teren de sport : Nepstadion. Iar la Bucureşti, vă amintiţi desigur, am debutat anul trecut în sala sporturilor de la Floreasca. De data aceasta însă mă găzduieşte o altă sală, neînchipuit de frumoasă, aşezată în inima unui splendid şirag de clădiri noi. Vă mărturisesc că nu am întîlnit prea multe la fel. Şi, am umblat — nu glumă... Surpriza este cu atît mai mare cu cît acum un an, de la fereastra aceluiaşi hotel nu mi se deschidea încîntătoarea perspectivă de acum. Este o adevărată performanţă a harnicilor constructori romîni. Din toată inima, felicitări !*

Pe marea scenă a sălii liniştii îi luase locul „corul" disonant al instrumentelor care se acordau pentru repetiţie. Membrii orchestrei aşteptau în faţa pupitrelor. De la marginea rampei dirijorul H. Mălineanu împreunase mîinile rugător :

„Sportivilor romîni, întreaga mea simpatie. Vico Torriani"

— *Vico, haide, trebuie să reluăm !*

Şi astfel — inevitabil — lua sfîrşit acest original „intermezzo", în care cîntăreţul şi actorul ni se relevase ca un veritabil... polisportiv.

V. R.

Din amintirile portarului Al. Homici, maestru emerit al sportului din U.R.S.S.

„Este greu să joci împotriva soarelui, fără şapcă. Acest lucru îl ştiu foarte bine toţi portarii. Imi aduc aminte de un meci cu Locomotiv Harkov. Mă aflam printre jucătorii de rezervă, cu şapca în cap. Era către seară. Razele oblice ale soarelui „orbeau" atît pe înaintaşii noştri, cît mai ales pe portarul Sanaia. La un moment dat, acesta îmi strigă : „Alioşa, dă-mi şapca ta, căci pe a mea am uitat-o la vestiar". Cum eu ştiam că şapca mea e cu două numere mai mare decît a lui, l-am făcut atent asupra acestui lucru. „Acum nu-i timp de măsurat !" mi-a răspuns Sanaia, înşfăcînd şapca.

Scorul era 0-0. Un înaintaş advers şuta puternic, dar de la distanţă. Sanaia sări către colţul spre care se îndrepta mingea, dar se trezi într-o situaţie curioasă: din cauza săriturii şapca îi alunecase pe nas, acoperindu-i ochii. Şi mingea a intrat în plasă. Spectatorii s-au amuzat şi mai mult cînd l-au observat, în clipa următoare, pe Sanaia zmulgîndu-şi şapca din cap şi aruncînd-o furios în spatele porţii...".

Prima bicicletă

Intr-un muzeu din Nijni Taghil (U.R.S.S.), printre multele exponate de interes istoric, se află şi o... bicicletă. Desigur, prezenţa acesteia alături de numeroasele mărturii ale trecutelor secole şi milenii ar părea nefirească, dacă n-ar fi vorba de prima bicicletă din lume. Ea a fost realizată în anul 1801 de meşterul iobag Artamanov, care trăia în localitatea Verhoturie din Urali.

Vehiculul lui Artamanov este alcătuit din două roţi, una mare şi alta mai mică, un cadru metalic, un ghidon pentru asigurarea direcţiei şi pedale pentru punerea în mişcare a „maşinii de umblat", cum i se spunea pe atunci. Germanul Karl von Dreiss, socotit de unii, inventatorul bicicletei, şi-a construit vehiculul său cu 16 ani mai tîrziu. Velocipedul lui Dreiss, neavînd pedale, prezenta un mare inconvenient : pentru a-l pune în mişcare velocipedistul era nevoit să împingă mereu, punînd piciorul pe pămînt, aşa cum fac astăzi copiii cînd merg cu trotineta.

Artamanov, adevăratul inventator al bicicletei, n-a putut primi brevetul pentru invenţia sa, deoarece taxa pentru obţinerea unui asemenea brevet era de 500-1.500 de ruble, sumă imposibil de procurat de un om sărac, un iobag. Interesant este şi amănuntul că Artamanov a fost şi primul ciclist... de fond din lume. In anul 1801, el a întreprins o călătorie pe „maşina de umblat", din localitatea sa, Verhoturie, pînă la Moscova, cale de peste 2.000 de verste. Această performanţă i-a adus un dar de preţ: eliberarea din iobăgie.

POŞTA Magazin

BEBE ION, TIMIŞOARA. — 1) Am mai arătat acest lucru : Cupa „Jules Rimet", care se acordă echipei campioane mondiale la fotbal, nu intră niciodată în posesiunea definitivă a unei echipe. Ea îşi schimbă mereu... domiciliul, în funcţie de rezultatul fiecărei ediţii a campionatului mondial. — 2) Este foarte greu de precizat cine şi cînd a adus prima minge de fotbal la noi în ţară. Se pare, în orice caz, că „Wacker", în 1893, ar fi fost prima echipă, efemeră, din Bucureşti. Prima echipă organizată a fost Olimpia, în 1905. Cinci ani mai tîrziu ea avea să cîştige primul campionat al ţării. Poarta acestei echipe a fost apărată între anii 1927—1930 de actualul arbitru Mircea Cruţescu.

ION TICU, ZIMNICEA. — 1) Atleţii de culoare Willie Williams şi Ira Murchison, recordmani mondiali la vremea aceea la 100 m, cu 10.1 sec. au participat la campionatele internaţionale de atletism ale R.P.R. în 1956 şi, respectiv, 1957. Anul acesta, Murchison a realizat un „10,2". — 2) Nu e vorba de acelaşi „Constantin". Cel de la Ştiinţa Cluj se numeşte Ion şi a jucat înainte la Bumbacul Bucureşti şi apoi la Ştiinţa Timişoara, iar cel de la C.S.M.S. Iaşi este Gheorghe Constantin de la C.C.A. El a mai jucat la Iaşi, la Locomotiva, pînă în 1954, cînd a trecut la C.C.A.

ADRIAN PANAITESCU, BUCUREŞTI. — 1) Înaintea J.O. de la Melbourne, cînd Danielsen a stabilit un nou record mondial, aruncînd suliţa la 85,71 m, recordul mondial era 83,66 m. Il stabilise Sidlo, cu cîteva luni înainte. — 2) Viitorul campionat mondial de hochei pe gheaţă are loc în martie 1961, în Elveţia.

NUTI DAVID, TURDA. 1) Chiriţă, noua aripă stîngă a echipei Petrolul Ploieşti, a jucat înainte la Metalul Tîrgovişte. — 2) Oraşul dv. n-a avut niciodată o echipă în categoria A sau B la fotbal. Dar poate că exemplul Cîmpiei Turzii, din imediata dv. apropiere, care a fost şi în „A" îi va stimula în cele din urmă şi pe fotbaliştii din oraşul dv. ! — 3) Veţi primi răspuns detaliat, prin poştă.

BARBU BOCEA, BRĂILA. — Viorel Mateianu este originar din comuna Lipăneşti — regiunea Ploieşti. Şi-a început activitatea fotbalistică în echipa de pitici a schelei Boldeşti. La vîrsta de 15 ani a fost selecţionat în tabăra de juniori de la Bistriţa. Intors din tabără a fost legitimat la Progresul C.P.C.S., iar în 1957 s-a transferat la Progresul Bucureşti, făcînd tripletă cu Ozon şi Dinulescu. De la Progresul a trecut la Ştiinţa Cluj.

ANDREI VÎLCIU, BUCUREŞTI. — 1) Viorel Moraru are cele mai multe meciuri în echipa naţională de rugbi : 17. Urmează Alexandru Penciu şi Paul Iordăchescu cu cîte 16. — 2) Filote a jucat fotbal pînă în 1957 In 1956 el a mai fost selecţionat în echipa naţională. Ne referim la meciul disputat la 10 septembrie 1956, la Sofia, cu echipa Bulgariei (scor : 0—2). Formaţia noastră a fost următoarea : Toma — Băcuţ I, Brînzei, Neacşu — Onisie, Pereţ, Cacoveanu, Constantin, Ozon, A. Munteanu (Ene I), Mihai (Filote).

ION POŞTAŞUL